Izglītības un zinātnes ministrija

Valstspilsētu un novadu izglītības pārvalžu vadītāju seminārs

Aktualitātes vispārējā izglītībā – normatīvie akti un statistika
2026. gada 30. oktobris

Olga Ozola Vispārējās izglītības departamenta direktora vietniece iekļaujošas izglītības jautājumos, direktora p.i.

Noteikumi piemērojami no 2026. gada 1. septembra

2026. gada 4. augustā tika pieņemti Ministru kabineta noteikumi **Nr. 447* "Prasības vispārējās izglītības iestādēm, lai to īstenotajās izglītības programmās uzņemtu izglītojamos ar speciālām vajadzībām".**

Būtiskākās izmaiņas:

1. **Izstrādāts individuālās izglītības programmas apguves plāns** – pieejams valsts pamatizglītības standarta pielikumā Nr. 17 (vienkāršots, ar iespēju izglītības iestādei precizēt pēc nepieciešamības) – izmanto arī pirmsskolas izglītībā un vidējās izglītības posmā;
2. **Izveidoti divi pielikumi,** nosakot atbalsta pasākumus izglītojamiem ar garīgās attīstības, smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem attiecīgās programmas apguvē;
3. **Jānosaka atbildīgā persona,** kura Valsts izglītības informācijas sistēmā ievada izglītības iestādes atbalsta personāla atzinumu;
4. **Informēt izglītības iestādes dibinātāju un tās pašvaldības sociālo dienestu,** kuras administratīvajā teritorijā bērns ir deklarēts, ja likumiskie pārstāvji nesadarboties (īpaši, ja neapmeklē pedagogiski medicīnisko komisiju);
5. Individuālās izglītības programmas apguves plānu izstrādā **21 kalendārās dienas laikā** pēc atzinuma saņemšanas.

**iepriekš Nr. 556*

Noteikumi piemērojami no 2026. gada 1. septembra

Ministru kabineta 2019. gada 25. jūnija noteikumi Nr. 276 ”Valsts izglītības informācijas sistēmas noteikumi”

Obligāti aizpildāmi lauki:

VIIS sadaļa “Speciālās vajadzības” papildināta ar jaunu apakšsadaļu “Reģistrēt atbalsta personāla atzinumu”

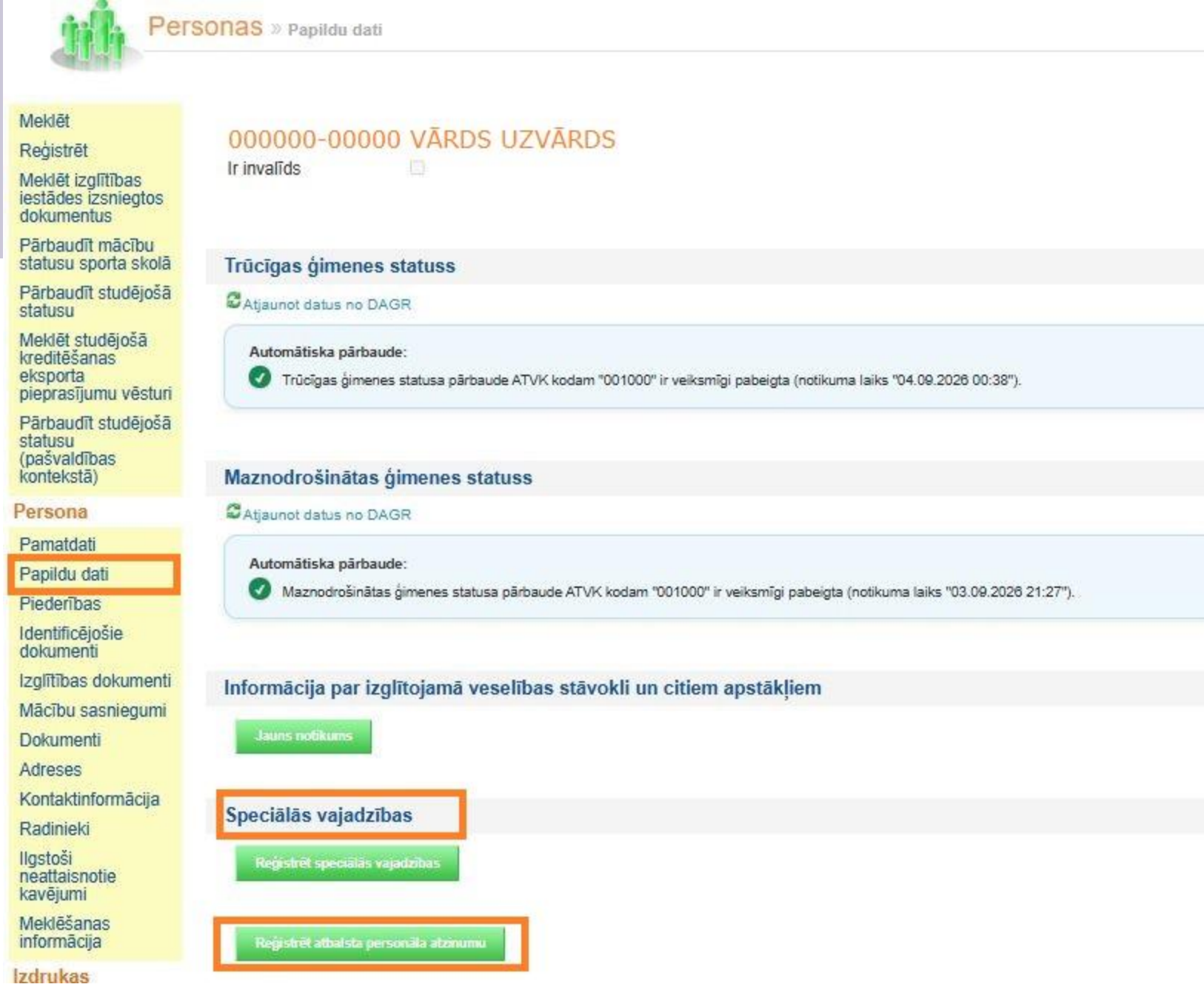
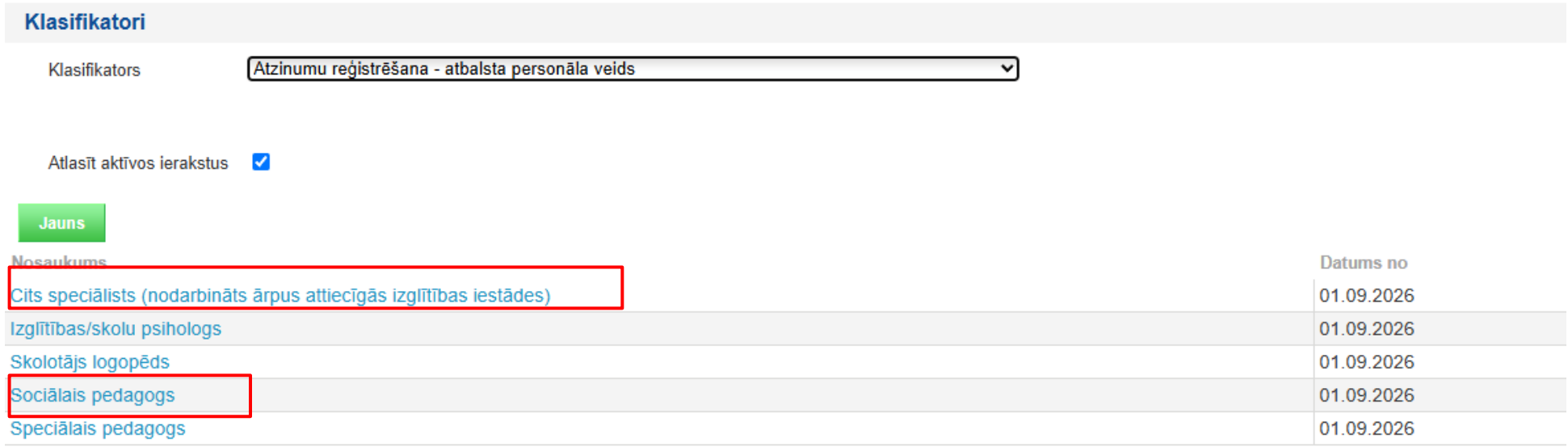

Foto: VIIS

Noteikumi piemērojami no 2026. gada 1. septembra – papildināts klasifikators

2026. gada 15. septembrī notika seminārs: **Individuālais izglītības programmas apguves plāns izglītības iestādē – YouTube**

Foto: VIIS

2026. gada 28. oktobrī stājās spēkā grozījumi Vispārējās izglītības likumā (I)

1.pants. Likumā lietotie termini

(2) Likumā ir lietoti šādi termini:
14) speciālās vajadzības — nepieciešamība saņemt tāda veida atbalstu un rehabilitāciju, kas rada iespēju izglītojamajam apgūt izglītības programmu, ņemot vērā viņa veselības stāvokli, spējas un attīstības līmeni;

Izteikt 1. panta otrās daļas 14. punktu šādā redakcijā:
"14) speciālās vajadzības — nepieciešamība saņemt tāda veida atbalstu, kas rada iespēju izglītojamajam apgūt izglītības programmu, ņemot vērā viņa iegūtā vai iedzimtā funkcionālā traucējuma veidu, viņa spējas un veselības stāvokli;".

53.pants. Izglītojamo ar speciālām vajadzībām uzņemšana vispārējās izglītības programmās

(2) Atbilstošu atbalsta pasākumu pieejamību izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām, kuri uzņemti vispārējās izglītības programmā, nodrošina izglītības iestāde. Izglītības iestāde katram uzņemtam izglītojamajam ar speciālām vajadzībām izstrādā individuālu izglītības programmas apguves plānu.

Izteikt 53. panta otrās daļas otro teikumu šādā redakcijā:
"Izglītības iestāde katram uzņemtam izglītojamajam, izvērtējot viņa speciālās vajadzības, pēc nepieciešamības izstrādā individuālu izglītības programmas apguves plānu."

Grozījumi Vispārējās izglītības likumā (II)

Pieņemti Saeimā: 01.10.2026.

Stājas spēkā: 28.10.2026

Izteikt 50. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

"(1) Speciālās izglītības programmas īsteno atbilstoši izglītojamā speciālajām vajadzībām, ņemot vērā valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijās un valsts izglītības standartā noteiktos vispārējās izglītības satura īstenošanas mērķus, uzdevumus un obligāto saturu. Izglītības iestāde izstrādā katram izglītojamam individuālu izglītības programmas apguves plānu. Šā plāna paraugu nosaka **valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijas** un valsts izglītības standarts."

Grozījumi Vispārējās izglītības likumā (III)
Bērnu agrīnās attīstības skrīninga instrumentu komplekts (BAASIK)

Pieņemti Saeimā: 01.10.2026.

Stājas spēkā: 28.10.2026.

20.[1] pantā par 1.[1] daļas izslēgšana stājas spēkā 2028. gada 1. jūlijā.

20.[1] pants. Pirmsskolas vecuma bērnu sagatavošanas obligātums

(1[1]) Izglītības iestāde veic speciālo vajadzību izvērtēšanu katram izglītojamam, kas uzsāk obligāto izglītību izglītības iestādes īstenotajā pirmsskolas izglītības programmā, ņemot vērā Ministru kabineta noteikto izglītojamo speciālo vajadzību izvērtēšanas metodiku, un nodrošina nepieciešamos atbalsta pasākumus un palīdzību mācību satura apguvē izglītojamam ar speciālām vajadzībām.

Grozījumi Vispārējās izglītības likumā (IV)
BAASIK

Pieņemti Saeimā: 01.10.2026.

Stājas spēkā: 28.10.2026.

26.¹ pants stājas spēkā: 01.07.2028.

"26.[1] pants. Pirmsskolas izglītības programmas izglītojamā speciālo vajadzību izvērtēšana

(1) Izglītības iestāde izvērtē speciālās vajadzības izglītojamam **no triju gadu vecuma**, kuram nav spēkā esoša pedagoģiski medicīniskās komisijas atzinuma un kurš apgūst izglītības iestādes īstenoto pirmsskolas izglītības programmu, un nodrošina viņam nepieciešamos atbalsta pasākumus.

(2) Speciālās vajadzības izvērtē atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai izglītojamā speciālo vajadzību izvērtēšanas metodikai.

(3) Izglītības iestādes vadītājs nosaka atbildīgo personu, kas ziņas par speciālo vajadzību izvērtēšanu ievada un aktualizē Vienotajā risku analīzes un vadības informācijas sistēmā bērnu attīstības vajadzību atbalstam.”

Pārejas noteikumu 64. punkts:

64. Valsts kanceleja līdz 2027. gada 31. martam nodrošina pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmas izstrādi bērna spēju un prasmju testa izmantošanai izglītības iestādēs.

Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā
Pieņemti 01.10.2026. | Stājas spēkā 28.10.2026.

BĒRNU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS LIKUMA PĀREJAS NOTEIKUMU 60. PUNKTS

Izmēģinājumprojekta mērķis:
savlaicīgi identificēt bērnu attīstības riskus un sekmēt atbilstošu veselības aprūpes, sociālās rehabilitācijas pakalpojumu un atbalsta pasākumu plānošanu un sniegšanu.

Izmēģinājumprojektu īsteno pašvaldības sadarbībā ar Valsts kanceleju.
Dalībai izmēģinājumprojektā pašvaldības slēdz sadarbības līgumu.

Izmēģinājumprojektu īsteno divos posmos:

1. posms: 01.12.2026. - 30.06.2028.

Bērna agrīnās attīstības izvērtēšanas metodikas ieviešana
Bērna agrīnās attīstības izvērtēšanas metodikas ieviešana izmēģinājumprojekta pašvaldībās

2. posms: 01.02.2027. - 31.12.2029.

Bērnu attīstības multiprofesionālo komandu izveides un darbības izmēģināšana
Pašvaldības var veidot multiprofesionālas komandas starpdisciplināram un starpsektorālam darbam ar bērniem, kuriem konstatēti augsti attīstības riski

Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā
11. panta pirmā daļa, 12. panta 2.¹ daļa un 56.¹ pants

Bērna attīstības risku agrīna identificēšana un atbalsta nodrošināšana

No dzimšanas līdz pirmsskolas izglītības programmas apguves uzsākšanai
12. panta 2.¹ daļa
Agrīnās attīstības izvērtējums pie ģimenes ārsta bērna profilaktiskās apskates ietvaros
Spēkā no 01.07.2028.

No 3 gadu vecuma
11. panta pirmā daļa
Speciālo vajadzību izvērtēšana un individuālu pedagoģiskā un psiholoģiskā atbalsta pasākumu noteikšana izglītības iestādēs
Spēkā no 01.07.2028.

Vienota informācijas sistēma (56.¹ pants)
Informācijas apmaiņa starp ārstniecības personām, izglītības iestādēm un bērna vecākiem (likumiskajiem pārstāvjiem)
Tiesiskais regulējums spēkā no 28.10.2026.
Sistēmas praktiskā ieviešana un izmantošana - atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai kārtībai.

GROZĪJUMI MINISTRU KABINETA 2023. GADA 22. AUGUSTA NOTEIKUMOS NR.474

- ✓ Ministru kabineta **2026.gada 6.oktobra noteikumi Nr.611** "Grozījumi Ministru kabineta 2023.gada 22.augusta noteikumos Nr.474 "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos"".

- ✓ Precizēta ietvertā atsauce uz normatīvo regulējumu, ņemot vērā, ka Ministru kabineta 2022.gada 8.februāra noteikumi Nr.111 "Attālināto mācību organizēšanas un īstenošanas kārtība" ir zaudējuši spēku 2026. gada 1. septembrī un to vietā ir stājušies spēkā Ministru kabineta 2026.gada 25.augusta noteikumi Nr.510 "Kombinēto mācību īstenošanas un organizēšanas kārtība".

- ✓ **Pirmsskolas izglītības programmas** un vispārējās pamatizglītības programmas **1. un 2.klases *vardarbību veikušiem izglītojamiem*** klātienes izglītības ieguve ir organizējama **tikai citā telpā vai citā laikā.**

NOTEIKUMU PROJEKTI 2026./2027.M.G.

- ✓ **2026. gada 26. oktobrī noslēdzās starpinstitūciju saskaņošana:** ”Kārtība, kādā sniedz pirmsskolas izglītības iestādes diennakts uzraudzības, vispārējās un profesionālās izglītības iestādes dienesta viesnīcas vai speciālās izglītības iestādes internāta pakalpojumus” (26-TA-717)

- ✓ Ministru kabineta 11.01.2022. noteikumos Nr. 11 ”Kārtība, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības programmās un atskaitīti no tām, kā arī obligātās prasības izglītojamo pārcelšanai nākamajā klasē”

Grozījumi pamatā tiks virzīti atbilstoši Ministru kabineta 04.08.2026. sēdes protokola Nr. 42 8. § 3. punktā dotajam uzdevumam - Izglītības un zinātnes ministrijai līdz 30.12.2026. sagatavot un noteiktā kārtībā iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā **grozījumus normatīvajos aktos, nosakot, ka izglītojamie ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem nav integrējami vispārējās izglītības klasēs un viņu izglītošanai veidojamas atsevišķas speciālās klases.**

- ✓ Ministru kabineta 4.08.2026. noteikumos Nr. 447 “Prasības vispārējās izglītības iestādēm, lai to īstenotajās izglītības programmās uzņemtu izglītojamos ar speciālām vajadzībām”: **pēc nepieciešamības izstrādā individuālu izglītības programmas apguves plānu (neattiecas uz izglītojamiem, kuri neapgūst speciālās izglītības programmas).**

2027./2028. mācību gada un mācību semestru sākuma un beigu laiku un brīvdienu laiku

- ✓ **Tiesiskais pamats** - saskaņā ar Izglītības likuma 15. panta trešās daļas 1. punktu **izglītības un zinātnes ministrs nosaka** mācību gada un mācību semestru sākuma un beigu laiku, kā arī brīvdienu laiku izglītības iestāžu īstenotajās vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības programmās.
- ✓ Minēto rīkojumu izglītības un zinātnes ministrs izdod vispārīgā administratīvā akta formā un tos publicē oficiālajā izdevumā **"Latvijas Vēstnesis".**
- ✓ **Lēmuma projekta saskaņošana** - izglītības un zinātnes ministres lēmuma projekts ir sagatavots. Viedoklis līdz **09.11.2026.** tiek lūgts no:
  - Latvijas Pašvaldību savienības,
  - Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības,
  - Latvijas Privātskolu asociācijas,
  - Valsts izglītības attīstības aģentūras.

Lēmuma projekts par 2027./2028. mācību gada un mācību semestru sākuma un beigu laiku un brīvdienu laiku

- ✓ Mācību gads sākas **2027.gada 1. septembrī.**
- ✓ 1.–8. klases un 10.–11. klases izglītojamiem mācību gads beidzas 2028.gada 31.maijā.
- ✓ 9. klases izglītojamiem mācību gads beidzas 2028.gada 9.jūnijā.
- ✓ 12. klases izglītojamiem mācību gads beidzas 2028.gada 16.jūnijā.
- ✓ **Brīvdienu laiki:**
  - rudens brīvdienas – no 2027. gada 18. oktobra līdz 2027. gada 22. oktobrim;
  - ziemas brīvdienas – no 2027. gada 20. decembra līdz 2027. gada 31. decembrim;
  - pavasara brīvdienas – no 2028. gada 13. marta līdz 2028. gada 17. martam;
  - vasaras brīvdienas 1.–8. klases un 10.–11. klases izglītojamiem – no 2028.gada 1.jūnija līdz 2028. gada 31. augustam.

ATGĀDINĀJUMS PAR ASISTENTA PAKALPOJUMA PIEŠĶIRŠANU IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒ

- ✓ Asistenta pakalpojumu piešķiršanas kārtību nosaka Ministru kabineta 2012.gada 9.oktobra noteikumi Nr.695 "Kārtība, kādā piešķir asistenta pakalpojumus izglītības iestādē".
- ✓ Asistenta pakalpojumu pārvietošanās atbalstam un pašaprūpes veikšanai var saņemt izglītojamie visos obligātās izglītības posmos:
  - bērni no 5 līdz 18 gadu vecumam, pamatojoties uz VDEĀVK atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem;
  - pilngadīgas personas ar I vai II invaliditātes grupu, pamatojoties uz pašvaldības sociālā dienesta veikto asistenta pakalpojuma nepieciešamības un atbalsta intensitātes novērtējumu.
- ✓ Asistenta pakalpojums ietver atbalstu izglītojamai personai, nodrošinot to darbību izpildi, kuras tā nespēj veikt patstāvīgi, **– pārvietoties izglītības iestādē un veikt pašaprūpi.**
- ✓ Lai saņemtu asistenta pakalpojumu, **vecāki iesniedz** izglītības iestādē **iesniegumu** par asistenta pakalpojuma piešķiršanu, kur norāda darbības, kuru veikšanai nepieciešams asistenta pakalpojums. Iesniegumā var norādīt asistenta pakalpojuma sniedzēju (ja tāds ir zināms).
- ✓ **Izglītības iestādes vadītājs ir atbildīgs par izglītības iestādes darba organizāciju un tās rezultātiem (IL 30. pants). Vecākiem nav pienākums meklēt darbiniekus!**

Vienošanās par papildu valsts budžeta finansējuma piešķiršanu pašvaldībām pedagogu profesionālās kompetences pilnveidei par vardarbības novēršanas un labbūtības veicināšanas pasākumiem

- pārskats par piešķirtā finansējuma izlietojumu jāiesniedz **līdz š.g.15.decembrim**
- pārskats ir iesniedzams saskaņā ar vienošanās 1.pielikumu – jānorāda pasākums, tēma, **dalībnieku skaits**, datums u.c.
- plānotais finansējums 2027. gadā 200 000 EUR
- Jautājumu gadījumā par vienošanās izpildi sazināties ar Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vecāko referenti **Jeļenu Semjonkinu-Getmaņuku** (jelena.semjonkina-getmanuka@izm.gov.lv; tālr.: 67047850)
- Priekšlikumus (ja tādi ir) par vienošanās pilnveidi nākamajam gadam iesniegt Izglītības departamenta direktora vietniecei iekļaujošas izglītības jautājumos **Olgai Ozolai** (Olga.Ozola@izm.gov.lv; tālr.: 67047855)

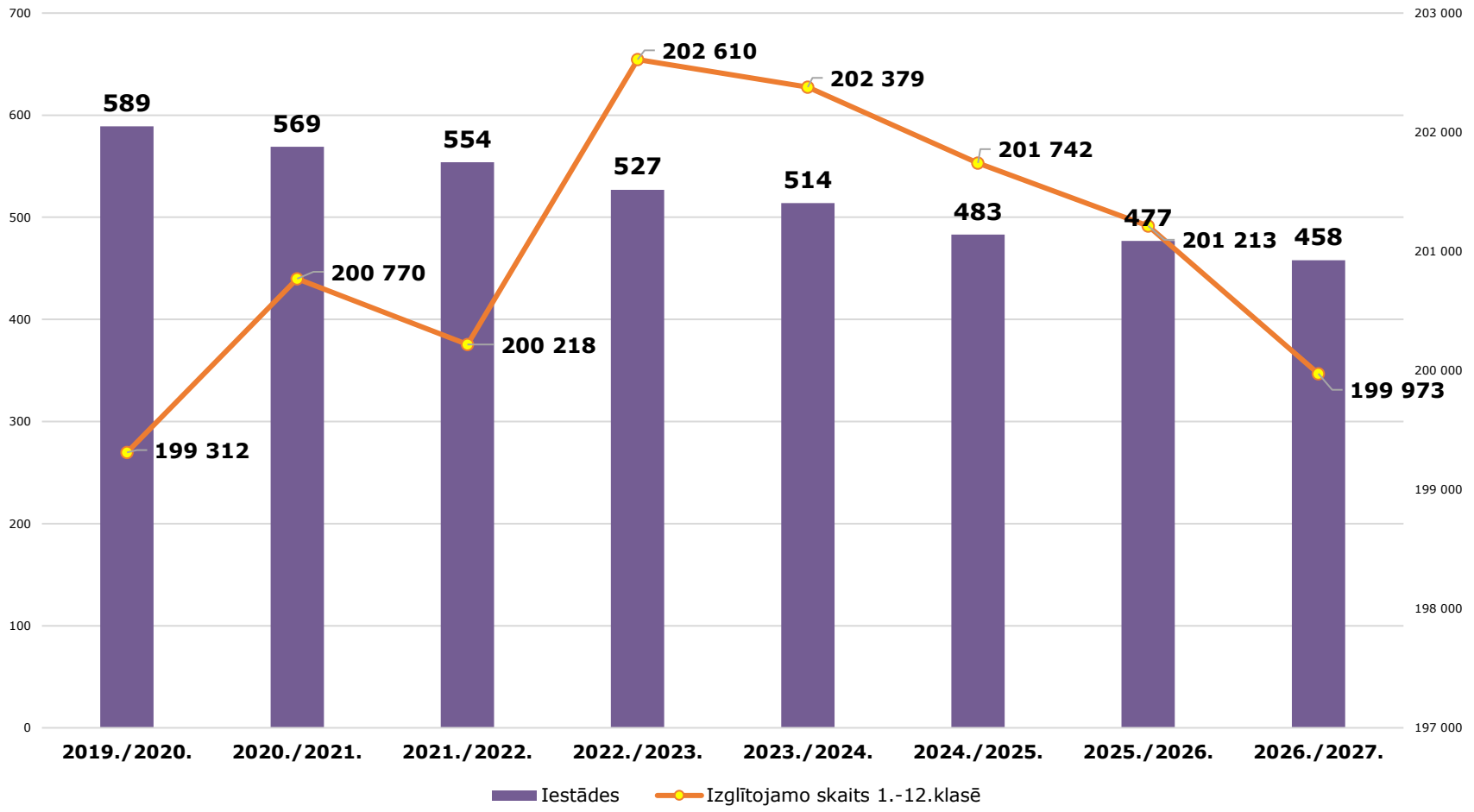
IZGLĪTĪBAS STATISTIKA UN FINANSĒJUMS

Aktuālie dati, finansēšanas modelis „Programma skolā”
un valsts budžeta mērķdotācijas

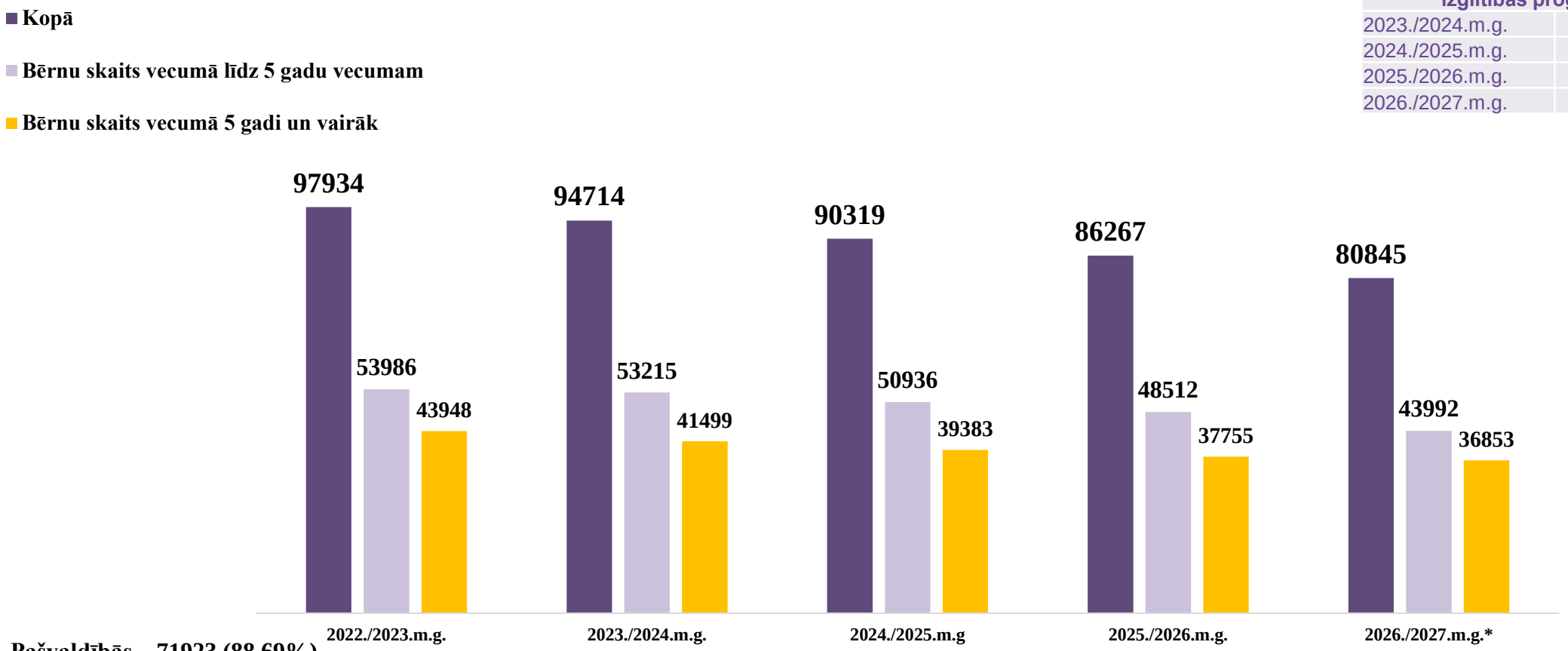
Anita Ščerbinska
Vispārējās izglītības departamenta vecākā eksperte,
direktora vietniece izglītības statistikas un finanšu plānošanas jomā p. i.

Pašvaldību pakļautības vispārējās izglītības iestāžu un izglītojamo skaits

Kopējais izglītojamo skaits pirmsskolas izglītības programmās

Ukraiņu civiliedzīvotāji-pirmsskolas izglītības programmas	
2023./2024.m.g.	1330
2024./2025.m.g.	1147
2025./2026.m.g.	968
2026./2027.m.g.	804

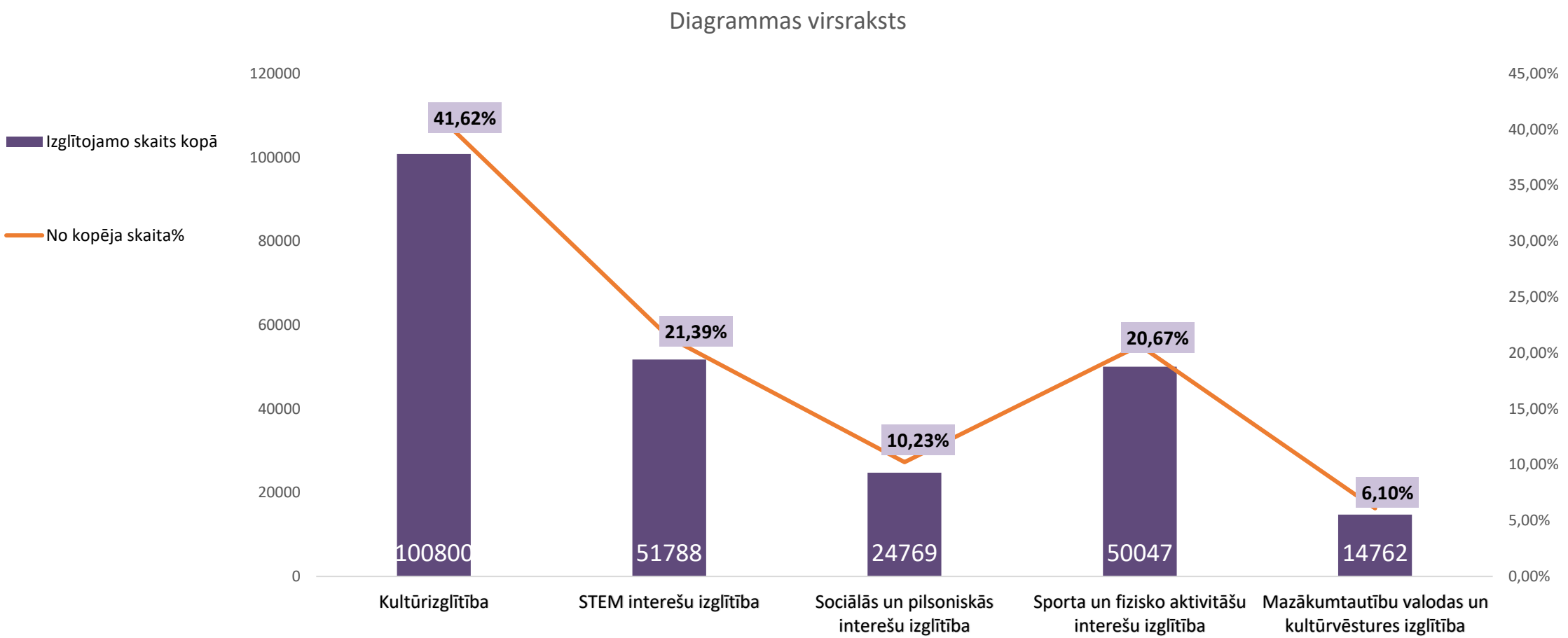

Pašvaldībās – 71923 (88.69%)
Privātajās izglītības iestādēs – 8922 (11.04%)

Oficiālā statistika
**VIIS operatīvie dati uz 01.09.2026*
Pirmsskolas izglītības programmas-Pirmsskolas izglītības iestādēs, grupās pie skolām, pirmsskolas izglītības programmas īstenojošās interešu izglītības iestādes

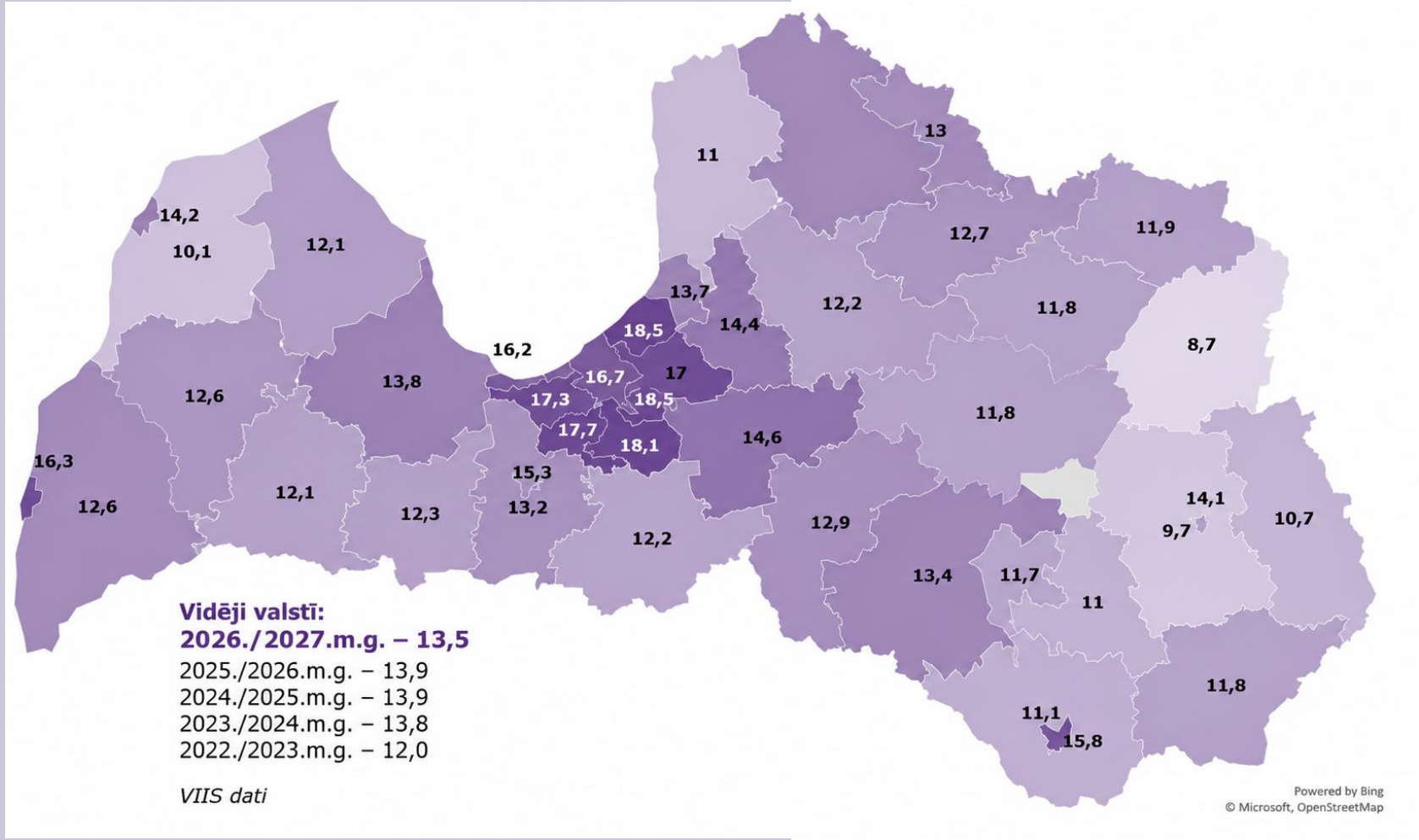
Kopējais izglītojamo skaits interešu izglītības programmās

2024./2025.m.g	251666
2025./2026.m.g	259492
2026./2027.m.g*	242166

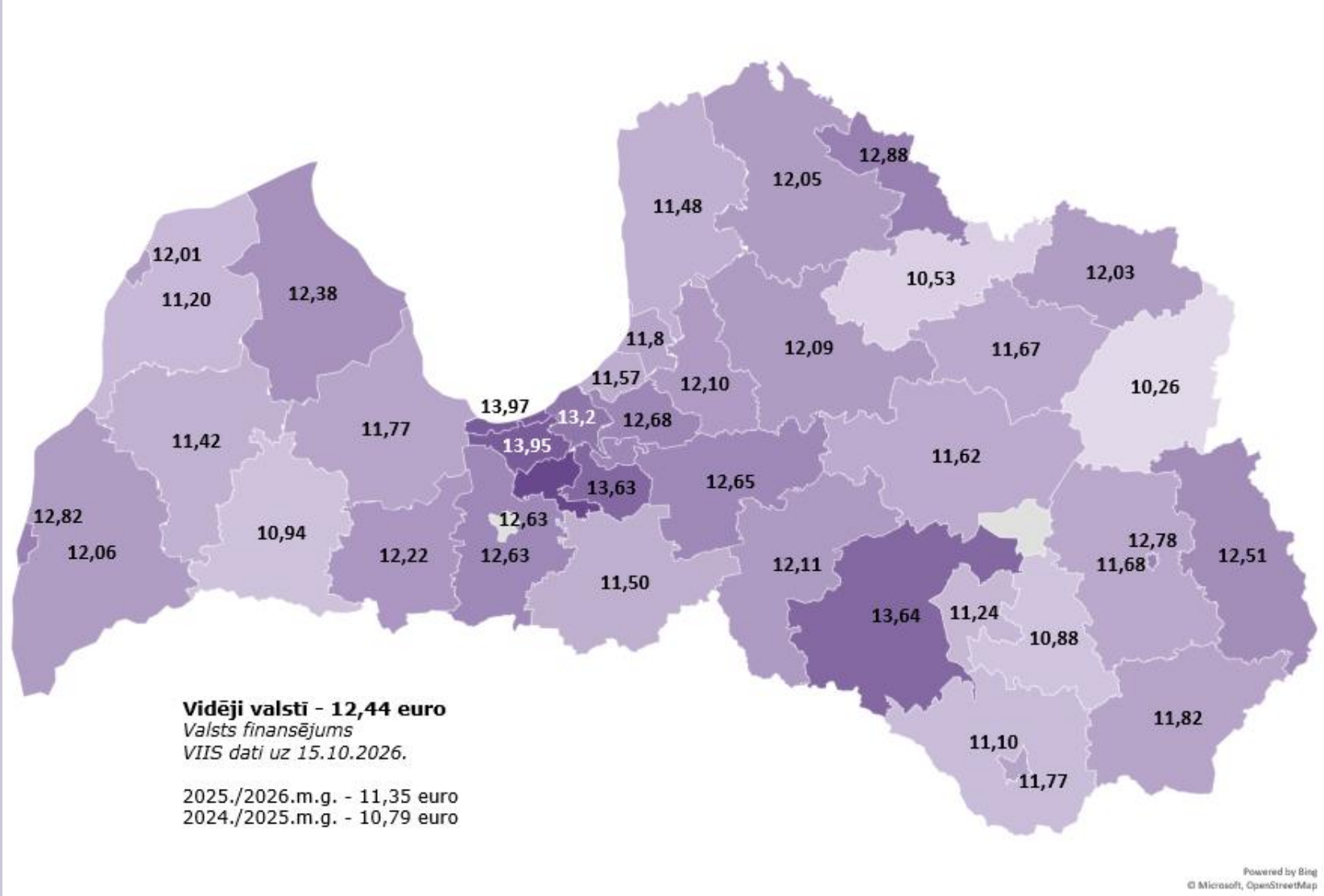

Oficiālā statistika
**VIIS operatīvie dati uz 15.10.2026.*

Izglītojamo un skolotāju slodžu proporcija

Skolotāju (4 amatu) vienas stundas izmaksa

Finansēšanas modelis „Programma skolā”

MK NOTEIKUMI Nr. 204

Kritēriji un kārtība, kādā valsts piedalās pedagogu darba samaksas finansēšanā vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības pakāpē

01 Izglītojamo skaita kritēriji

02 Valsts līdzdalības nosacījumi

03 Izņēmumi un pārejas regulējums

→

MK NOTEIKUMI Nr. 205

Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību vispārējās izglītības iestādēs un valsts augstskolu vispārējās vidējās izglītības iestādēs

01 Mērķdotācijas aprēķins

02 Finansējuma sadale pašvaldībām

03 Pārdales un izlietojuma nosacījumi

MK noteikumi Nr. 204 un Nr. 205 — pieņemti 2026. gada 14. aprīlī

Interešu izglītība – STEM finansējums

≥ 20 %

STEM interešu izglītības programmām

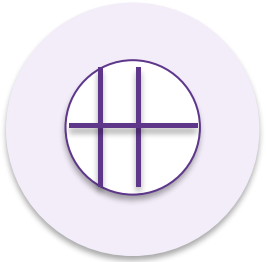
No MK noteikumu Nr. 382 8.2. un 8.²1. apakšpunktā minētās mērķdotācijas kopējā apmēra

MK noteikumu Nr. 382 10.4. apakšpunkts • Redakcija spēkā no 01.09.2026.

Valsts budžeta mērķdotācijas aprēķini

Aprēķini

Publiski pieejami

VIIS portāls

Mērķdotācijas aprēķinu rezultāti ir publiski pieejami VIIS portālā

Atvērt VIIS publiskos mērķdotācijas aprēķinus ↗

Mērķdotācijas sadale un izlietojums

01

ATBALSTA PERSONĀLS

6.1.2. apakšpunkts

Noteikts atbalsta personāla amatu uzskaitījums

02

FINANSĒJUMA SADALE

7.4. apakšpunkts

Pašvaldības apstiprinātā sadales kārtība

03

FINANSĒJUMA PĀRDALE

13. punkts

Pārdale noteikumos paredzētajā ietvarā

MK noteikumi Nr. 205 • Finansējuma izlietojums atbilstoši regulējumam

Mērķdotācijas izlietojuma uzraudzība

PIEŠĶIRTAIS FINANSĒJUMS → **TARIFIKĀCIJA** → **FAKTISKAIS IZLIETOJUMS**

Savstarpēja atbilstība un izlietojums paredzētajam mērķim

IZM veic pedagogu tarifikāciju un mērķdotāciju izlietojuma datu analīzi

Mazāks administratīvais slogs — statistikas pārskati

STATISTIKAS TABULU SKAITS

22 → **3**

Mazāk aizpildāmu veidlapu

–86,4 %

Mazāks iesniedzamās informācijas apjoms

Mazāk atkārtotas datu ievades — plašāka VIIS datu izmantošana

MK noteikumi Nr. 599 | Grozījumi: MK noteikumi Nr. 555 (2026)

“Ikdienas darbos veidojam stipru Latviju – cilvēkos, zināšanās un iespējās.”

IZGLĪTĪBA ŠODIEN – SPĒCĪGĀKA LATVIJA RĪT.

Lai novembra miers un valsts svētku tuvošanās atgādina, cik vērtīgs ir mūsu kopīgais darbs.

Lai mums visiem izdodas iedvesmot, atbalstīt un radīt iespējas katram izglītojamajam!

Anita Ščerbinska

Vecākā eksperte,
p.i. Vispārējās izglītības departamenta direktora vietniecce izglītības statistikas un finanšu plānošanas jomā

+371 67047874
anita.scerbinska@izm.gov.lv
Vaļņu iela 2, Rīga, LV-1050

Departamenta vadības jautājumi, finanšu plānošana, mērķdotācijas un kopējie jautājumi

Ieva Ervalde

Vecākais eksperts

+371 67047875
ieva.ervalde@izm.gov.lv
Vaļņu iela 2, Rīga, LV-1050

VIIS attīstība, izglītības statistika, STEM, izglītības sistēmu dati un analītika

Ieva Veinberga

Eksperte

+371 67047873
ieva.veinberga@izm.gov.lv
Vaļņu iela 2, Rīga, LV-1050

Pirmsskolas izglītība, privātās PII, ukraiņu izglītojamo dati un kompetences jomas jautājumi

Andrejs Pudāns

Eksperts

+371 67047876
andrejs.pudans@izm.gov.lv
Vaļņu iela 2, Rīga, LV-1050

Finansēšanas modelis “Programma skolā” (MK noteikumi Nr. 204 un Nr. 205), modeļa aprēķini un VIIS tarifikācija

Sazinieties ar Vispārējās izglītības departamenta **izglītības statistikas un finanšu plānošanas jomas speciālistiem,** ja jums ir jautājumi par izglītības statistikas datiem, finansējuma plānošanu, mērķdotācijām, VIIS datiem vai citiem saistītiem jautājumiem.

Izglītības un zinātnes ministrija

PALDIES!

IZM_gov_lv

Izglitibas.ministrija